

FREDRIKSTAD VANN AVLØP OG
RENOVASJONSFORETAK FREVAR KF
Postboks 1430
1602 FREDRIKSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Vedtak om midlertidig tillatelse etter forurensingsloven til utslipp av urensset avløpsvann i forbindelse med tiltak på innløpskum og innløpsledning til avløpsrenseanlegg i Fredrikstad kommune

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus gir Frevar KF tillatelse etter forurensningsloven til midlertidig utslipp av urensset avløpsvann i forbindelse med ombygging av innløpskum og omkobling av innløpsledning til kommunalt avløpsrenseanlegg.

Tillatelsen gjelder for utslipp av urensset avløpsvann inntil 16 døgn i perioden 01.12.2024 til 31.01.2025.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 88 700,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages innen 3 uker.

Vi viser til søknad mottatt 28.08.2024, der Frevar KF (kommunalt foretak) søker om tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av urensset avløpsvann i forbindelse med ombygging av innløpskum og omkobling av innløpsledning. Tiltakene utføres som en del av prosjektet for bygging av nytt kommunalt avløpsrenseanlegg. Frevar KF søker om midlertidig tillatelse til utslipp av urensset avløpsvann i en varighet på inntil 16 døgn, i perioden 01.12.2024 til 31.01.2025.

Bakgrunn og søknad

Fredrikstad kommune bygger nytt kommunalt avløpsrenseanlegg, Fredrikstad avløpsrenseanlegg, med sekundærrensetrinn og nitrogenrensetrinn. Renseanlegget skal erstatte dagens anlegg, Øra avløpsrenseanlegg, innen 01.08.2026. I den forbindelse planlegger Frevar KF å bygge om innløpskum med omkobling av innløpsledning til avløpsrenseanlegget. utfordringen med tiltaket er at alt avløpsvann fra Fredrikstad kommune og Hvaler kommune, som føres til Øra avløpsrenseanlegg, går via denne kummen. For å utføre arbeidene må tilførselen av alt avløpsvann stanses. Arbeidet er estimert å vare 11-16 døgn. Frevar KF planlegger for en løsning hvor avløpsvannet pumpes utenom

innløpskummen og direkte til Øra avløpsrenseanlegg. Ved tørrværsituasjon vil denne løsningen kapasitetsmessig sikre ordinær rensing av det meste av avløpstilførslene.

Omkoblingen er planlagt gjennomført i perioden 01.12.2024 til 31.01.2025, hvor eksakt tidsrom for gjennomføring baseres på værprognose for å tilstrebe minst mulig nedbør/snøsmelting.

Vurdering av påvirkninger til ytre miljø for to ulike scenarier

Frevar KF har vurdert at det er en rekke usikkerheter som kan påvirke gjennomføringen av tiltaket. Det er derfor vurdert påvirkninger på resipienten Glomma og miljørisikovurderinger for et verstefallsscenario (alternativ 1) og et bestefallsscenario (alternativ 2). Alternativene avhenger av kapasiteten ved pumpestasjonene og pumpesumpene, og tilrenningsmengdene i tiltaksperioden.

Alternativ 1: Alt avløpsvann slippes urensset ut til Glomma. Trykksatt avløp slippes ut via overløpene i så mange pumpestasjoner som nødvendig, hovedsakelig pumpestasjonene Buskogen, Råbekken og Sellebakk. Ikke-trykksatt avløp ledes i bypass til utslippsledningen til Øra avløpsrenseanlegg.

Alternativ 2: Avløpsvann vil delvis renses i Øra avløpsrenseanlegg og delvis gå urensset ut til Glomma. Mengdene som går urensset ut, avhenger av kapasiteten ved pumpestasjonene og pumpesumpene, samt mengder tilrenning av avløpsvann og fremmedvann. Frevar KF vurderer at kum 3154, rett oppstrøms innløpskum (kum S101) har stor nok diameter til at det kan anlegges en midlertidig pumpesump. Sumpen skal viderepumpe en mengde på 1000 m³ per time. Pumper og pumpeledning etableres på terreng, med sugeslange ned i kum 3154. Pumpeledning skal lede avløpsvannet frem til kum 3160, rett nedstrøms innløpskum (kum S101) og føre det videre til Øra avløpsrenseanlegg for rensing. Fredrikstad kommune har benyttet lignende løsninger tidligere ved fornying av pumpestasjoner, men mengdene som har blitt pumpet har vært langt lavere. For at planlagt løsning skal fungere må tilrenningen inn til kum 3154 styres, slik at denne ikke overstiger 1000 m³ per time. Oppstrøms pumpestasjoner (Buskogen og Råbekken) vil blokkeres etter behov og avløpsvann vil da gå i overløp til Glomma fra disse pumpestasjonene.

Tabell 1 Sammenstilling av mengder urensset avløpsvann som slippes ut ved ulike tilrenningsscenarioer, hentet fra søknad om tillatelse til midlertidig utslipp av urensset avløpsvann.

Scenario	Alternativ 1 (m ³)		Alternativ 2 (m ³)	
	Urenset	Urenset	Urenset	Renset
Lavest tilrenning	324 000	7 000	317 000	
20-percentilen	470 000	143 000	327 000	
80-percentilen	801 000	421 000	380 000	
Høyeste tilrenning	1 079 000	682 000	397 000	

Frevar KF oppgir at en usikkerhet med tiltaket er at innløpskummen (kum S101) er gjengravd og utilgjengelig for inspeksjon. Forholdene og tilstanden nede i kummen er dermed ukjent frem til igangsetting, når kummen graves opp. Dette medfører usikkerhet for omfanget av arbeider som må utføres.

Kortest mulig varighet for tiltaket er 11 døgn, mens lengste varighet er estimert til 16 døgn. For å gjennomføre tiltaket ved kortest mulig tid skal arbeidene utføres døgnkontinuerlig. Elementer som er vurdert til å kunne medføre forsinkelser er stengning av tilførsel ved montasje av plugg oppstrøms innløpskum (kum S101), kapping av rør og montasje av rørbend. Dersom det er slitasje på rør eller feil på rørdel, kan arbeidet ta lengre tid. Frevar KF skal utføre prøveboring for å sjekke

eksisterende rør, men fullstendig oversikt over tilstand vil man først få når innløpskummen er gravd opp.

Frevar KF planlegger for å gjennomføre alternativ 2 med delvis rensing av avløpsvann. Dersom løsningen med viderepumping av 1000 m³ per time (alternativ 2) lar seg gjennomføre, vil utslippet av organisk stoff, fosfor, nitrogen, suspendert stoff og kloakksjøppel reduseres betraktelig. Selv om løsningen lar seg gjennomføre, vil utslippets størrelse fortsatt kunne variere avhengig av nedbør og snøsmelting. Reduksjonen av totale utslippsmengder ved alternativ 2, i forhold til alternativ 1, forventes å ligge i området ca. 50 – 70 %. Se under for oversikt over estimerte utslipp angitt i søknaden.

For at alternativ 2 skal la seg gjennomføre må vannmengder inn til anlegget overvåkes nøye, og det må være en svært god styring av oppstrøms pumpestasjoner for å sikre at vannføringen inn til kum 3154 ikke overstiger 1000 m³ per time. Dersom vannføringen overstiger dette nivået, vil det bli oversvømmelse på stedet. Om værforholdene gjør at det blir vanskelig å styre vannføringen inn til kum 3154 godt nok, kan det bli aktuelt å slippe ut mer avløpsvann oppstrøms, slik at < 1000 m³ per time pumpes videre til Øra avløpsrenseanlegg.

Tiltaket skal gjennomføres vinterstid, og eksakt tidspunkt vil bli fastsatt på bakgrunn av værprognoser, da man ønsker å utføre arbeidene ved tørrvær og lavest mulig tilrenning.

Forventet utslipp til Glomma

Forventet utslipp over 16 døgn ved alternativ 1 og alternativ 2 vises under. Øra avløpsrenseanlegg har ikke nitrogenrensing, og har negativ rensegrad for nitrogen på grunn av høyt innhold av nitrogen i rejeaktvann fra biogassanlegg. Det vil si at dagens avløpsrenseanlegg slipper ut mer nitrogen enn det som er målt inn. Derfor vil ikke mengden nitrogen til resipient endres om utslippet går direkte eller går via Øra avløpsrenseanlegg.

Tabell 2 Estimerte gjennomsnittlige stoffmengder i en periode på 16 døgn for innkommende avløpsvann (som tilsvare utslippet for alternativ 1) og etter rensing i Øra avløpsrenseanlegg, samt økning av utslipp til Glomma i perioden.

Parameter	Utslipp over 16 døgn		
	Utslipp for alternativ 1 (=innkommende)	Utslipp etter rensing i Øra avløpsrenseanlegg	Økning av utslipp til Glomma for alternativ 1
Enhet	tonn	tonn	tonn
BOF ₅	72	23	49
KOF	224	67	157
Tot-P	2,05	0,2	2
Tot-N	16,5	24	-
SS	114	37	95

For å estimere utslippet til resipient for alternativ 2 er det tatt utgangspunkt i mengdene for rensert og urensert avløpsvann i Tabell 1. For vannet som ledes til avløpsrenseanlegget forutsettes renses effekter som ved Øra avløpsrenseanlegg.

Tabell 3 Utslipp over 16 døgn ved gjennomsnittlig stoffbelastning, ved ulike scenarier for tilrenning, når 1000 m³/time viderepumpes til Øra avløpsrenseanlegg (alternativ 2).

Parameter	Enhet	Alternativ 2			
		Laveste tilrenning	20-percentilen	80-percentilen	Høyeste tilrenning
BOF ₅	tonn	24	38	49	54
KOF	tonn	69	114	149	166
Tot-P	tonn	0,3	0,8	1,2	1,4
Tot-N	tonn	22	21	19	19
SS	tonn	21	48	69	79

Tabell 4 Økning i utslippet for alternativ 2, sammenlignet med normal rensning ved Øra avløpsrenseanlegg.

Parameter	Enhet	Alternativ 2			
		Laveste tilrenning	20-percentilen	80-percentilen	Høyeste tilrenning
BOF ₅	tonn	0,9	15	26	31
KOF	tonn	2,3	47	82	99
Tot-P	tonn	0,04	0,6	1,0	1,1
Tot-N	tonn	-	-	-	-
SS	tonn	1,9	29	50	60

Kloakkavfall

Ved overløpsutslipp før Øra avløpsrenseanlegg, vil kloakkavfall som til vanlig fjernes i innløpsristene, slippes direkte ut i resipienten. Kloakkavfall, som fjernes i innløpsristene ved avløpsrenseanlegget (ristgods), leveres til forbrenning og energigjenvinning.

Det beste tiltaket mot utslipp av kloakkavfall er å slippe ut så lite urensset avløpsvann som mulig. Dersom man lykkes godt med tidspunkt for tiltaket, slik at det gjennomføres under stabilt tørrvær samt med viderepumping av 1 000 m³ per time til Øra avløpsrenseanlegg, vil man få en reduksjon i utslipp av kloakkavfall i området 50-70 %. Dette er avhengig av tilrenningsmengder, sammenlignet med at alt avløpsvann går ut urensset. Kloakkavfall vil fanges opp i pumpestasjonene ved Buskogen og Råbekken pumpestasjoner, og ved innløpsrist ved Øra avløpsrenseanlegg. Avbøtende tiltak er oppsuging av kloakkavfall med sugebil 1-2 ganger daglig, eller etter behov, ved pumpestasjonene. Se mer informasjon under om avbøtende tiltak.

Mikroplast og mikroforurensinger

Øra avløpsrenseanlegg har ingen egne rensetrinn for mikroforurensinger som mikroplast, tungmetaller, miljøgifter eller bakterier og virus. Gjennom renseanlegget vil det likevel være en reduksjon av disse stoffene fra vannfasen. Det foreligger ikke målinger på mikroplast for urensset eller rensset avløpsvann fra Øra avløpsrenseanlegg. I søknaden vises det til studier som viser at mellom 80-99 % av mikroplast fjernes fra vannfasen i avløpsrenseanlegg (Norsk Vann, 2020). Frevar KF vet ikke hvor stor økning av mikroplastutslipp vil bli under tiltaksperioden for omkobling av innløpsledningen. Frevar KF forventer at de største mikroplastpartiklene i avløpsvannet vil binde seg til septikslammet, og øvrig mikroplast kan følge med det urensede avløpsvannet ut i resipienten.

Støy og lukt

Det er ikke forventet at tiltaket skal føre til mer støy, eller luktutslipp, utover vanlige verdier.

Vurdering av utslipp av urensset avløpsvann og påvirkning på Glomma

Frevar KF har vurdert et verstefalls scenario (alternativ 1), der alt urensset avløpsvann slippes ut til Glomma over 16 døgn. Vurderingene i søknaden er oppgitt til å være konservative.

Ut fra forventet økning i utslipp, målte stoffkonsentrasjoner i Glomma (fra databasen Vannmiljø), og vannføring i Glomma, har Frevar KF beregnet at KOF_{CR} (organisk stoff) kan komme til å øke med i størrelsesorden 4 %. For Tot-P (fosfor) har søker beregnet en økning på 16 %, og for partikler (suspendert stoff) er det beregnet en økning på 10 %. En økning av fosfor, organisk stoff og partikler vil ikke endre tilstandsklassen for Glomma ved strekningen som er vurdert. Frevar KF vurderer at en økning i utslipp av fosfor, organisk stoff og partikler, med varighet på 16 dager vinterstid hvor det er lav primærproduksjon i Glomma, ikke vil medføre forurensning av resipienten.

Videre er det vurdert i søknaden at det ikke er sannsynlig at metaller i det urensede avløpsvannet fra Øra avløpsrensaneanlegg vil forurense Glomma eller Østerelva.

Hensyn til fisk og økologiske funksjoner

Utslippene antas å ha liten effekt på fisk og økologiske funksjoner da de vil foregå i en begrenset periode på opptil 16 dager på vinterstid.

Hensyn til brukerinteresser

Med hensyn til brukerinteresser vil det være positivt at tiltaket planlegges gjennomført vinterstid, det vil si utenom badesesongen. Det kan imidlertid ikke utelukkes at det vil foregå noe isbading/vinterbading. Offentlige badeplasser og badstuforening, der isbading kan forekomme, ligger 5-17 km fra utslippspunktet Buskogen pumpestasjon (som er utslippspunktet lengst nedstrøms). Det forventes dermed at utslippet vil være tilstrekkelig fortynnet til ikke å forverre badevannskvaliteten i dette området.

Avbøtende tiltak

Frevar KF planlegger flere avbøtende tiltak som kan iverksettes for å redusere negative effekter ved gjennomføringen av tiltaket. I tillegg er flere andre tiltak vurdert, men funnet uhenksomme.

Tiltak 1: Reduksjon av utslippsmengder ved fleksibel oppstart basert på værprognoser.

Tiltak 2: Reduksjon av utslipp med midlertidig pumpeinstallasjon (alternativ 2).

Tiltak 3: Tiltaket er lagt til vinterhalvåret.

Tiltak 4.1: Oppsuging av kloakkavfall med sugebil 1-2 ganger daglig, eller etter behov, ved pumpeumpene ved Buskogen og Råbekken pumpestasjoner.

Tiltak 4.2: Dovettkampanje (opplysning av befolkningen) i forkant av tiltaksperioden, for å redusere ristgods fra befolkningen.

Tiltak 5: Bemanning. Døgnkontinuerlig arbeid fra oppstart til ferdigstilling av innløpskummen.

Tiltak 6: Informasjon til befolkningen, fraråde bading i nærheten av utslippspunktene i den aktuelle perioden.

Tiltak 7.1: Overvåking av resipienten i tråd med krav etter vannforskriften, før, under og etter tiltaksperioden.

Tiltak 7.2: Stikkprøver for BOF₅, KOF, Tot-P, Tot-N, suspendert stoff og E. coli/TKB, oppstrøms og nedstrøms utslippssted.

Tiltak 7.3: Inspeksjon etter synlig flytesøppel i overflatelaget.

Høring

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har sendt søknaden på høring til Fredrikstad kommune, Frevar KF, Hvaler kommune, Østfold fylkeskommune, andre statlige forvaltningsorgan og ulike interesseorganisasjoner. Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider.

Vi har mottatt høringsuttalelser fra Hvaler kommune og Kystverket.

Hvaler kommune

Hvaler kommune stiller seg positiv til at søker har tenkt på flere gode og avbøtende tiltak. Søker må gi god informasjon, også til Hvaler kommunes befolkning, vedrørende hvordan den enkelte kan bidra til å begrense de negative virkningene av utslippet på natur og miljø i den perioden arbeidet pågår. Hvaler kommune kan avhjelpe ved Buskogen pumpestasjon, med utslipp til dypt strømførende vann, ved mye nedbør i arbeidsperioden. Hvaler kommune har løpende kommunikasjon med Frevar KF i saken.

Kystverket

Kystverket har ingen merknader.

Frevar KF fikk oversendt høringsuttalelsene til kommentar 31.10.2024.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

I utgangspunktet er det forbudt å forurense, jf. forurensningsloven § 7. Etter lovens § 11 kan forurensningsmyndigheten likevel, etter søknad, gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis etter § 11 og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Statsforvalteren vurderer også søknad om tillatelse opp mot vannforskriften § 4, som sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». I tillegg skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7, vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov.

Det er virkningene av det omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte enn beskrevet i søknaden må det søkes på nytt.

Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader.

Lovgrunnlag og myndighet

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. § 16. Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeid som kan medføre forurensninger i sjø eller vassdrag, jf. rundskriv T-3/12.

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Historikk i saken

Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv ble lagt fram 30. mars 2021, hvor det slås fast at tilstanden for livet i Oslofjorden er svært alvorlig. Påfølgende rapport fra NIVA og Havforskningsinstituttet, *Utredning av behovet for å redusere tilførslene av nitrogen til Ytre Oslofjord*, viser at det slippes ut for mye nitrogen til Oslofjorden. En av de største påvirkningene er utslipp fra kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse.

Forslaget til revidert avløpsdirektiv ble lagt fram 26. oktober 2022. Direktivet er en del av EØS-avtalen, som Norge er forpliktet til å etterleve. EUs evaluering av avløpsdirektivet i 2019 viste at det er behov for å oppdatere direktivet og sørge for bedre rensing av kommunalt avløpsvann av hensyn til vannkvaliteten i Europa. Det har også vært nødvendig å revidere direktivet for å harmonisere det med strategiene i EUs grønne giv. Hovedmålet med direktivet er å begrense negativ miljøpåvirkning fra avløp. Avløpsdirektivet skjerper flere krav, blant annet blir kravene til rensegrad for nitrogenfjerning og fosforfjerning strammet inn. Alle avløpsrenseanlegg som mottar mer enn 100 000 pe BOF₅ skal ha både fosfor- og nitrogenfjerning og sekundærrensing, i tillegg til et fjerde rensetrinn for å fjerne mikroforurensning.

I dag renser ikke Øra avløpsrenseanlegg godt nok med tanke på renskrav satt i forurensningsforskriften kapittel 14 til sekundærrensing for KOF og BOF₅, og anlegget har ikke nitrogenrensing. Fredrikstad kommune har vært i brudd med kravet for sekundærrensing etter regelverket i en årrekke og Statsforvalteren har fulgt opp kommunen med en forpliktende handlingsplan for innføring av sekundærrensing. For å imøtekomme behovet for å redusere nitrogentilførselene til Oslofjorden og sidevassdragene, samt imøtekomme forslag til revidert avløpsdirektiv som medfører strengere vilkår til avløpssektoren, må Fredrikstad kommune bygge rensetrinn for sekundærrensing og nitrogenrensing. Kommunen er nå i gang med å bygge nye Fredrikstad avløpsrenseanlegg. Det nye avløpsrenseanlegget vil rense bedre enn dagens anlegg, og utslipp av nitrogen, KOF_{CR} og BOF₅ vil reduseres betydelig.

Utslipp til vann

Alt utslipp av urensset avløpsvann i forbindelse med ombygging av innløpskum og innløpsledning til avløpsrenseanlegg skal gå til Glomma.

Tiltaket skal gjennomføres med delvis rensing av avløpsvann via Øra avløpsrenseanlegg (alternativ 2). Mengder utslipp av urensset avløpsvann er avhengig av mengder nedbør/snøsmelting og den totale mengden tilførsler i transportsystemet i løpet av tiltaksperioden. Utslipp av urensset avløpsvann vil skje ved Øra avløpsrenseanlegg og ved pumpestasjonene Buskogen og Råbekken.

Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at fordelene med bygge om innløpskum og omkoble innløpsledning som del av prosjektet med bygging av nytt avløpsrenseanlegg i kommunen, er større

enn ulempene knyttet til utslipp av urensset avløpsvann over en periode på 16 døgn fra 01.12.2024 til 31.01.2025.

Vi har stilt vilkår i tillatelsen punkt 3 *Utslipp til vann* om at Frevar KF må overvåke utslippene til Glomma under ombygningsperioden. Vannmengder skal overvåkes kontinuerlig. Mengder av nitrogen, fosfor, $KOFCR$, BOF_5 og suspendert stoff skal måles. Mengder kloakksjøppel som samles opp skal måles, jf. tillatelsen punkt 10 *Utslippskontroll*.

Statsforvalteren har stilt vilkår i tillatelsen punkt 11 *Miljøovervåking av vannforekomster* om overvåking av resipienter før, under og etter tiltaksperioden.

Mikroplast og kloakkavfall

Det vil være økt utslipp av mikroplast og kloakkavfall i ombygningsperioden. Vi har stilt vilkår i tillatelsen punkt 3 *Utslipp til vann* om overvåking av utslipp av mikroplast, for å få oversikt og erfaringstall med hvor mye mikroplast som slippes ut med urensset avløpsvann.

Vi har også stilt vilkår i tillatelsen punkt 9.3 *Oppsamling av kloakkavfall* til oppsamling av kloakkavfall ved de to pumpestasjonene Buskogen og Råbekken. Mengder kloakkavfall som samles opp, skal dokumenteres og rapporteres.

Utslipp til luft

Lukt

Virksomheten skal ikke medføre luktulempere av betydning for naboene.

Støy

Statsforvalteren legger til grunn at Frevar KF sin ombygging av innløpskum og omkobling av innløpsledning bidrar med noe støy til omgivelsene og setter grenseverdier for støy i tillatelsen i tråd med vanlig praksis for bygg- og anleggsvirksomhet.

Informasjon til innbyggere og industrien

Frevar KF må ha en kommunikasjonsplan med formål å informere innbyggere og bedrifter om tiltaket og hva den enkelte kan bidra med for å begrense sine tilførsler og påslipp til avløpsrensaneanlegget i perioden med full stans. Frevar KF må blant annet gi informasjon om tiltaket og hvilke konsekvenser utslippet kan ha på resipienten i den perioden arbeidet pågår.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal, så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Det er registrert funn av viktige naturtyper eller arter på selve tiltaksområdet i Miljødirektoratets database Naturbase, <https://kart.naturbase.no/>. Fuglevikbukta naturreservat og Alshusbukta ligger i nærheten av Buskogen pumpestasjon og utslippspunktet for Øra avløpsrensaneanlegg. Naturreservatene er funksjonsområder for flere fuglearter og vade- og andefugler hekker i området. Områdene er viktige marine naturtyper med bløtbunnsområder i strandsonen, og det er registrert svært viktige naturtyper av strandeng og strandsump med forekomst av sjeldne arter. Råbekken ved Råbekken pumpestasjon er registrert som et viktig bekkedrag. Bekken er registrert som sjørretbekk, men på grunn av vandringshindre og forurensing så er bekken i dag for dårlig for fisk.

Nedstrøms Sapsfossen og i sideløpet Ågårdselva, ligger det funksjonsområder for laks i form av gyteområde og oppvekstområde for yngel. Disse områdene ligger oppstrøms utslippspunktene for tiltaket. De første gytelaksene kommer opp i elven i medio mai og gytevandringen pågår helt frem til midten av september. Gyting i Glomma starter medio oktober og varer til medio november. Klekking av yngel foregår i april/mai. De omsøkte utlippene er nedstrøms funksjonsområdene til laks og utenfor perioden for gytevandring, og vi vurderer derfor at utlippene vil ha en liten effekt på funksjonsområdene til laks.

Søknaden og Statsforvalterens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Statsforvalteren vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet. Føre-var prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9 tillegges derfor ikke vekt. Tillatelsen med skjerpede krav til utslipp ivaretar hensynet til samlet belastning jf. naturmangfoldloven § 10 og at virksomheten plikter å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder jf. naturmangfoldloven § 12.

Statsforvalteren minner om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet jf. § 11 naturmangfoldloven.

Statsforvalteren mener at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Vurdering etter vannforskriften

Glommavassdraget og Oslofjorden

Tiltaket har utslipp til Glomma ved Øra avløpsrensaneanlegg, Buskogen og Råbekken pumpestasjoner, i grensen mellom vannforekomst Glomma fra Greåker til sjøen (vannforekomst ID: 002-4230-R) og vannforekomst Østerelva (vannforekomst ID: 0101010405-C). Den økologiske tilstanden i Glomma fra Greåker til sjøen er *dårlig*, mens den kjemiske tilstanden er udefinert. Tilstanden i brakkvannsområdet Østerelva er i *dårlig* økologisk tilstand og *dårlig* kjemisk tilstand. Glommavassdraget er det største vassdraget som drenerer til Ytre Oslofjord. Tilførsler fra Glomma vil derfor påvirke Oslofjorden. I mars 2021 la regjeringen frem *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv*. Tilførsler av nitrogen, fosfor og partikler er høyere enn fjordens naturlige kapasitet, med påfølgende algeoppblomstring, tilslamming og blant annet fiske- og fugledød som resultat. Det er et nasjonalt mål at fjorden skal oppnå god miljøtilstand og at naturmangfoldet i fjorden ivaretas. Reduserte utslipp fra avløp vil bidra til å muliggjøre oppnåelse av miljømålene for vannforekomstene og er i tråd med tiltaksplanen for Oslofjorden.

Vannforskriften § 4 sier at *«tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand»*.

Statsforvalteren mener at det på bakgrunn av resipientens størrelse og med tiltakets varighet samt forutsetning at ombyggingen gjennomføres som beskrevet i søknaden, ikke vil foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i Glomma og Oslofjorden. Vi viser videre til våre vurderinger under *Utslipp til vann* lenger opp i dokumentet.

Statsforvalteren vurderer at tiltaket som omsøkt, med fastsatte vilkår, ikke vil medføre en varig forringelse av vannforekomstene.

Samfunnsmessige hensyn

Hensikten med tiltaket er å tilrettelegge for nytt avløpsrensaneanlegg med nitrogenrensing som skal behandle avløpsvann fra Fredrikstad kommune og Hvaler kommune fra 01.08.2026, noe som vil

være gunstig for miljøet og er i tråd med Oslofjordplanen og forslag til revidert avløpsdirektiv. Omlegging av innløpsledning til nytt avløpsrenseanlegg er en del av prosjektet som omfatter bygging av nytt avløpsrenseanlegg i kommunen.

Statsforvalteren vurderer at bygging av nytt avløpsrenseanlegg med sekundær- og nitrogenrensing har tungtveiende samfunnsinteresser. Videre vurderer vi at det er hensiktsmessig å gjennomføre arbeidene innenfor perioden desember 2024 til januar 2025. Dette vil bidra til at de miljømessige og samfunnsmessige konsekvensene ved tiltaket reduseres mest mulig.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at fordelene er større enn ulempene knyttet til utslipp av urensset avløpsvann over en periode på opptil 16 døgn i vinterhalvåret fra 01.12.2024 til 31.01.2025.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvvisning til vilkår
Tillatt utslippsperiode for urensset avløpsvann, opptil 16 døgn	01.12.2024-31.01.2025	1.1
Etablering og oppdatering av internkontroll	Løpende	2.6
Gjennomgang og oppdatering av miljørisikovurdering	Løpende	2.6.1
Målinger av utslipp	I anleggsperioden	3.1 og 10.1
Etablere lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og system for registrering av innkommende luktklager	Før oppstart	4.1.1
Etablere rutine for varsling av naboer ved spesielt støyende aktiviteter og rutine for håndtering av klager på støy	Før oppstart	5
Miljøovervåking i Glomma	Dags dato – 30.04.2025	11
Rapportering etter endt utslippsperiode	28.02.2025	12.1
Sluttrapport	31.05.2025	12.2
Etablering av beredskap	Før oppstart	13.1

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Frevar KF tillatelse til utslipp av urensset avløpsvann i forbindelse med ombygging av innløpskum og omkobling av innløpsledning som en del av prosjektet for bygging av nytt kommunalt avløpsrenseanlegg. Utslipp av urensset avløpsvann gjelder for en tiltaksperiode på opptil 16 døgn, i perioden 01.12.2024 til 31.01.2025.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16, i samme lov.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr av 01.10.2024. Vi varslet sats 5 som i 2024 utgjør kr 88 700,- for behandling av søknaden.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 5 kommer til anvendelse i denne saken. Frevar KF skal betale kr 88 700,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstillelse av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernabdelingen

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Midlertidig tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av urensset avløpsvann i Fredrikstad kommune

Kopi til:

Fredrikstad kommune
FREVAR KF v/Cristell Solberg

Postboks 1405

1602

FREDRIKSTAD

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Midlertidig tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av urensset avløpsvann i Fredrikstad kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Tillatt utslippperiode for urensset avløpsvann gjelder for inntil 16 døgn, i perioden 1. desember 2024 til 31. januar 2025, i forbindelse med tiltak på innløpskum og innløpsledning til kommunalt avløpsrensaneanlegg.

Hvis Frevar KF ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må virksomheten i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Frevar KF skal først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Nøkkeldata

Navn på ansvarlig enhet: FREVAR KF
Organisasjonsnummer: 979 952 171
Postadresse: Postboks 1430, 1602 Fredrikstad

Informasjon om virksomheten fra Statsforvalterens database:

Anleggsnavn: ØRA AVLØPSANLEGG	
Anleggsnr. og anleggsaktivitet:	37.000 - Oppsamling og behandling av avløpsvann
Kommune: Fredrikstad	Fylke: Østfold
Lokalisering (UTM): sone 33, øst: 268654 nord: 6567397	
Lokalisering, adresse og gbnr.:	
Hovedkategori IED*: -	
IED-kode: -	

*IED (industriutslippsdirektivet) er gjennomført i norsk rett ved forurensningsforskriften av 1. juni 2004 nr. 931, kap. 36.

Tillatelsesnummer: 2024.0918.T		
Tillatelse første gang gitt: 12.11.2024	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef		Anette Strømme seniorrådgiver

Postadresse: Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, Postboks 325, 1502 Moss | **Telefon:** 69 24 70 00

E-post: sfospost@statsforvalteren.no | **Internett:** www.statsforvalteren.no/os/ | **Org.nr.:** 974761319

Besøksadresser: se <https://www.statsforvalteren.no/nb/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/om-oss/kontakt-oss/>

Endringslogg

Endrings- nummer	Endringer av	Saksnr.	Beskrivelse av endring
00.		2024/37595	Tillatelsen ble gitt 11.11.2024.

Innhold

Endringslogg.....	2
1 Tillatelsens ramme.....	5
1.1 Tillatelsen omfatter	5
2 Generelle vilkår	5
2.1 Utslippsbegrensninger.....	5
2.2 Plikt til overvåking av utslipp.....	5
2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	5
2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold	5
2.5 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare	6
2.6 Internkontroll	6
2.6.1 Risikovurdering og forebyggende tiltak	6
2.6.2 Avvikshåndtering	6
3 Utslipp til vann	7
3.1 Utslippsmålinger.....	7
3.1.1 Utslipp fra punktkilder	7
3.2 Mudring	7
4 Lukt.....	8
4.1 Utslippsreducerende tiltak.....	8
4.1.1 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering	8
5 Støy.....	8
6 Støv.....	9
7 Grunnforurensning og forurensete sedimenter	9
8 Kjemikalier.....	9
9 Avfall.....	10
9.1 Generelle krav.....	10
9.2 Håndtering av farlig avfall	10
9.3 Oppsamling av kloakkavfall	11
9.4 Oppsamling avløpslam	11
10 Utslippskontroll.....	11
10.1 Utslippsmålinger	11
11 Miljøovervåking av vannforekomster.....	12
12 Rapportering til Statsforvalteren	12
12.1 Rapport etter endt utslippsperiode for urensset avløpsvann.....	12
12.2 Sluttrapport.....	13
13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	13

13.1	Etablering av beredskap	13
13.2	Varsling av akutt forurensning	13
14	Tilsyn.....	13
	Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.	14

1 Tillatelsens ramme

1.1 Tillatelsen omfatter

Tillatelsen gjelder utslipp av urensset avløpsvann i forbindelse med ombygging av innløpskum og omlegging av innløpsledning til kommunalt avløpsrenseanlegg i Fredrikstad kommune.

Tillatelsen gjelder for utslipp av urensset avløpsvann i inntil 16 døgn, i perioden 1. desember 2024 til 31. januar 2025.

Ved vesentlige endringer, eventuelt overskridelse av angitt periode for utslipp, må Frevar KF søke om endring av tillatelsen.

Frevar KF skal i god tid varsle Statsforvalteren hvis det skjer forsinkelser, og prosjektet overgår tidsperioden som er satt for utslipp av urensset avløpsvann.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra ombyggingsarbeidene som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Dette gjelder likevel ikke utslipp av stoffer på prioritetslisten, oppført som vedlegg 1 i tillatelsen. Disse stoffene er blant de mest helse- og miljøfarlige stoffene som er i bruk. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning, eller annet er bestemt i tillatelsen, jf. vilkår 3 *Utslipp til vann*.

2.2 Plikt til overvåking av utslipp

Frevar KF skal overvåke utslipp i perioden for ombygging av innløpskum og omlegging av innløpsledning til kommunalt avløpsrenseanlegg i Fredrikstad kommune.

Alle prøvene skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider bestemt i tillatelsen, jf. vilkår 3 *Utslipp til vann*.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra ombyggingsarbeidene, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter Frevar KF å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i vilkår 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp under ombyggingsarbeidene, skal kommunen sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha

utslippsmessig betydning. I denne tillatelsen er dette særlig tilknyttet vedlikehold av utstyr ved utslippspunktene på pumpestasjonene. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.5 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille ombyggingsarbeidene.

Frevar KF skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. punkt 13.22 *Varsling av akutt forurensning*.

2.6 Internkontroll

Frevar KF plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Virksomheten skal til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

2.6.1 Risikovurdering og forebyggende tiltak

Frevar KF skal vurdere om ombyggingsarbeidene kan medføre fare for forurensning av det ytre miljø, jf. internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 6, og vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Risikovurderingen skal være dokumentert, og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning av vann, grunn og luft, herunder utslipp av støy. Ved endringer i driften skal risikovurderingen oppdateres.

Frevar KF skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av forurensning, inkludert akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser forurensningen kan medføre. Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten om nødvendig iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Frevar KF skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene, i form av en handlingsplan.

2.6.2 Avvikshåndtering

Avvik som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentakende, skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer undersøkelser av årsakene til at avvikene har skjedd, vurdering og iverksetting av strakstiltak for

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

å rette avvikene og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsmålinger

3.1.1 Utslipp fra punktkilder

Frevar KF skal føre utslipp av urensset avløpsvann i ombygningsperioden til Glomma ved tre utslippspunkt:

- Øra avløpsrenseanlegg
- Buskogen pumpestasjon
- Råbekken pumpestasjon

Frevar KF skal etablere tilstrekkelige målinger av vannmengder og utslippskomponenter ved de tre utslippspunktene. Målinger av utslipp skal gjennomføres i tiltaksperioden.

Utslippskomponenter det skal måles for ved de tre utslippspunktene til Glomma er listet opp i tabellen under.

Utslippskomponent	Utslippsgrenser	Midlingstid
Mikroplast	målekrav	døgn
Vannmengde (m ³)	målekrav	kontinuerlig
Tot-N (mg/l)	målekrav	døgn
Tot-N (tonn/døgn)	målekrav	døgn
Tot-P (mg/l)	målekrav	døgn
Tot-P (tonn/døgn)	målekrav	døgn
KOF (mg/l)	målekrav	døgn
KOF (tonn/døgn)	målekrav	døgn
BOF ₅ (mg/l)	målekrav	døgn
BOF ₅ (tonn/døgn)	målekrav	døgn
SS (mg/l)	målekrav	døgn
SS (tonn/døgn)	målekrav	døgn

Det er ikke tillatt at de berørte vannforekomstene blir varig forringet som følge av ombygningsarbeidene, jf. vannforskriften. Dette må dokumenteres gjennom pålagt overvåkingsprogram og rapporteres til Statsforvalteren, jf. vilkår 12.1-12.2.

3.2 Mudring

Dersom det, som følge av Frevar KFs virksomhet, skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal det innhentes nødvendig tillatelse fra Statsforvalteren.

4 Lukt

4.1 Utslippsreduserende tiltak

Diffuse utslipp til luft, inkludert lukt, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.1.1 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering

Frevar KF skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder [TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven](#).

Frevar KF skal informere Statsforvalteren og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr el.l. kan medføre økte luktplager.

Frevar KF skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Det skal gjøres en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til Statsforvalteren iht. punkt **Error! Reference source not found.**

5 Støy

Støygrensene i T-1442/2016² for støy fra bygg- og anleggsvirksomhet er utgangspunktet for kravene i tillatelsen. For definisjoner angående støy viser vi til T-1442/2016, *retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* fra Miljøverndepartementet og til Miljødirektoratets veileder (M-128 fra 2014) med faglig utdyping av prinsipper, metoder og anbefalinger.

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Bygningstype	Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$ eller søn-/helligdag (kl. 07-23) $L_{pAeq16h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$
Boliger, fritidsboliger, sykehus, pleieinstitusjoner	60	55	45
Skole, barnehage	60 i brukstid		

Alle grenser gjelder ekvivalent lydnivå i dB, innfallende lydtrykknivå og gjelder utenfor rom med støyfølsomt bruksformål.

² Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T 1442/2016), Klima- og miljødepartementet 2016.

Spesielt støyende aktiviteter

Dersom det er nødvendig med spesielt støyende aktiviteter som medfører at støygrensene overskrides, aksepteres avvik fra grenseverdiene i kortvarige perioder. Virksomheten plikter å redusere slike perioder til et minimum. Virksomheten skal gjennomføre avbøtende tiltak. Varsling skal skje i henhold til T-1442 kap. 4.4.

Arbeider om natten

Støyende drift og aktiviteter skal normalt ikke foregå om natten. Dersom dette i spesielle tilfeller er nødvendig skal varsling skje i henhold til T-1442 kap. 4.4.

Varsling og loggføring av klager

Det skal etableres rutine for varsling av naboer ved spesielt støyende aktiviteter og rutine for håndtering av klager.

6 Støv

Virksomheten skal påse at støv fra ombyggingsarbeidene til enhver tid er lavest mulig. For å redusere støv til omgivelsene skal virksomheten gjennomføre støvdempende tiltak. Virksomheten skal ha ekstra fokus på avbøtende tiltak for spredning av støv langs følsom arealbruk (boliger).

7 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Anleggsarbeidene skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Frevar KF plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Frevar KF skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på anleggsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal Statsforvalteren varsles om dette.

Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

8 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler og annet som brukes på utstyr og anlegg.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal Frevar KF dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Frevar KF plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe³.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

9 Avfall

9.1 Generelle krav

Frevar KF plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Frevar KF plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁴.

9.2 Håndtering av farlig avfall

Frevar KF skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall.

Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en slik måte at det ikke fører til avrenning til grunn, overflatevann eller avløpsnett.

Lagret farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal foregå i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikret mot uvedkommende.

Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst en gang per år. Farlig avfall skal deklarerer på www.avfallsdeklarerer.no.

³ jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt
⁴ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

9.3 Oppsamling av kloakkavfall

Frevar KF skal samle opp kloakkavfall slik at det ikke føres til Glomma. Kloakkavfall skal samles opp i pumpeump på pumpestasjoner og tømmes med sugebil. Andre avbøtende tiltak skal også vurderes løpende.

Kloakkavfall skal leveres til avfallsmottak som har tillatelse etter forurensingsloven til å ta imot denne fraksjonen. Mengder kloakkavfall som samles opp skal dokumenteres og rapporteres.

9.4 Oppsamling avløpslam

Frevar KF skal samle opp og levere alt avløpslam til slambehandlingsanlegg, biogassanlegg eller avfallsmottak som har tillatelse etter forurensingsloven til mottak og behandling av avløpslam.

10 Utslippskontroll

10.1 Utslippsmålinger

Frevar KF skal kontrollere og dokumentere sine utslipp ved å gjennomføre målinger av utslipp til vann, utslipp av støy og støv. Med målinger menes prøvetaking, analyse og/eller beregning. Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp.

Målinger av utslipp til vann skal som minimum omfatte:

- Komponenter som er spesifisert i vilkår 3.1.
- Vannmengder
- Mengde kloakksjøppel som samles opp

Prøvetaking og analyser skal foregå etter Norsk Standard (NS) der dette er mulig og laboratorier som benyttes skal være akkreditert for analysene.

For prøvetaking og analyser av mikroplast finnes det per i dag ingen akkreditert metode. Prøver og analyser av mikroplast skal foregå etter Norsk Standard (NS) der dette er mulig og laboratorier som benyttes skal være akkreditert for analysene det det er mulig.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for Frevar KFs faktiske utslipp. Det skal utarbeides et måleprogram som inngår i virksomhetens dokumenterte internkontroll. Måleprogrammet skal beskrive målemetoder og frekvenser. Valg av målemetoder og frekvenser må begrunnes.

Skriftlig program for målinger av utslipp til vann skal utarbeides av Frevar KF og være en del av virksomhetens internkontroll. Måleprogrammet skal være utarbeidet før oppstart av anleggsarbeidene.

11 Miljøovervåking av vannforekomster

Frevar KF skal sørge for overvåking av berørte resipienter for mulige miljøeffekter av virksomheten. Overvåking av resipienter skal foregå fra i dag og minimum tre måneder etter anleggsslutt, eller lenger hvis det etter tre måneder ikke er klarlagt at tilstanden er tilbake til førtilstanden.

Overvåking skal derfor skje fra og med i dag og frem til 30.april 2025.

Hensikten med overvåkingen er bl.a. å:

- kontrollere at avbøtende tiltak fungerer etter hensikten,
- avdekke eventuelle uønskede effekter,
- dokumentere at vannforekomstene ikke har endret tilstandsklasse som følge av anleggstiltakshaver og
- sette i verk strakstiltak ved behov.

Frevar KF skal utarbeide et overvåkingsprogram som er i tråd med kravene i vannforskriften og som er tilstrekkelig for å dokumentere at kravene i denne tillatelsen overholdes. Dette innebærer overvåking i før, under og etter tiltaksgjennomføringen. Det er utarbeidet veiledere for vannovervåking etter kravene i vannforskriften og siste oppdaterte veileder skal til enhver tid benyttes. Miljøovervåkingsprogrammet skal inneholde parametere som det er stilt grenseverdier for i tillatelsen, andre relevante parametere og kvalitetselement i tråd med vannforskriften. Valg av målemetoder, frekvenser og prøvepunkter skal begrunnes. Alle prøvepunkter må angis på kart.

Det skal inngå referansestasjoner hvor referanseverdier måles samtidig som tiltaket pågår. På referansestasjonene forventes det ikke påvirkning fra anleggsarbeidene.

Program for overvåking av vannresipienter skal utarbeides av Frevar KF og skal være tilgjengelig for Statsforvalteren på forespørsel.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

12 Rapportering til Statsforvalteren

Resultater fra utslippskontroll og resipientovervåking skal rapporteres til Statsforvalteren.

Alvorlige avvik i forhold til utslippstillatelsen skal straks meldes til Statsforvalteren.

Frevar KF skal uten opphold varsle Statsforvalteren om alle unormale forhold som har, eller kan få forurensningsmessig betydning.

12.1 Rapport etter endt utslippsperiode for urensset avløpsvann

Frevar KF skal sende Statsforvalteren en statusrapport etter endt tiltaksperiode innen 28. februar 2025.

Rapporten skal inneholde:

- Gjennomgang av fremdrift for gjennomførelsen av ombygging av innløpskum og omlegging av innløpsledning.
- Beskrivelse av utslippsmengder etter vilkår i punkt 3 *Utslipp til vann*.
- Rapportering av mengder kloakkavfall som er samlet opp, og hvor mye som har gått til Glomma.
- Hendelser/avvik knyttet til ytre miljø og tiltak som har blitt gjennomført.

12.2 Sluttrapport

Innen 31.mai 2025 skal Frevar KF utarbeide en sluttrapport som skal inneholde:

- Beskrivelse av gjennomført prosjekt, utslipp og avbøtende tiltak. Utslipp og påvirkninger skal beskrives for vann, luft, grunn og sedimenter der det er aktuelt.
- Faglig begrunnede vurderinger av utslippsmengder for komponenter som regulert i punkt 3 i denne tillatelsen.
- Oppsummering av status/tilstand for berørte vannforekomster og dokumentasjon på at tilstanden i vannforekomstene er tilbake til førtilstanden.
- Beskrivelse av avvik fra tillatelsen, årsak og avbøtende tiltak.

13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

13.1 Etablering av beredskap

Frevar KF skal etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer, jf. tillatelsens punkt 2.6.1. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves.

13.2 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles etter gjeldene forskrift⁵. Kommunen skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller (sfospost@statsforvalteren.no).

14 Tilsyn

Frevar KF plikter å la representanter for Statsforvalteren eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

⁵ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 9. juli 1992 nr. 1269

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 til 14.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre Perfluorheksansyre 2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	PFOA PFHxA HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Organiske UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
3-benzylidene-1,7,7-trimethylbicyclo[2.2.1]heptan-2-one	3-BC
